

Beantwoording nadere vragen van Partij voor de Dieren inzake het Bankenpakket 2021

U geeft aan dat u denkt dat het veel waarschijnlijker is dat de volgende zoönosepandemie buiten Nederland ontstaat dan binnen Nederland.¹ Waarop baseert u dit? En gaat het dus volgens u om de relatieve, niet absolute kans? Zijn Nederland en Europa niet juist grote "kanshebbers" op een gemuteerde vogelgriep?

Deze uitspraak is gedaan op basis van de bevindingen die staan in het rapport "Zoönosen in het vizier" dat door de expertgroep zoönosen onder leiding van de heer Bekedam is opgesteld. Zij geven aan dat in absolute zin de kans veel groter is dat de volgende grote uitbraak buiten Nederland ontstaat dan binnen Nederland. Deze uitspraak ziet op de urgentie om maatregelen en acties op het gebied van preventie, detectie en bestrijding van zoönosen op internationaal vlak af te stemmen. Samenwerken tegen grensoverschrijdende gezondheidsdreigingen is noodzakelijk en internationale samenwerking is dan ook een cruciaal onderdeel van het Nationaal actieplan versterken zoönosenbeleid dat op 6 juli jl. naar de Tweede Kamer is gestuurd. Maar uiteraard is het daarnaast ook belangrijk om in Nederland maatregelen te treffen om uitbraken met zoönosen zoveel als mogelijk te voorkomen en vroegtijdig op te sporen en in te perken.

Zou Nederland niet alles moeten doen om de kans op een gevaarlijke zoönose die binnen ons land ontstaat te verkleinen?

Op 6 juli hebben de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport Ernst Kuipers, minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit Henk Staghouwer en minister voor Natuur en Stikstof Christianne van der Wal het Nationaal actieplan versterken zoönosenbeleid aan de Tweede Kamer toegestuurd (zie Kamerstuk 25295, nr. 1935). In dit actieplan geeft het kabinet aan hoe de komende vier jaar het zoönosenbeleid verder wordt versterkt. Het actieplan strekt zich uit over de volle breedte van One Health (leefomgeving, veterinaire en humane), nationaal en internationaal, en richt zich op preventie, detectie en respons. Het doel van het actieplan is om de risico's op het ontstaan en de verspreiding van zoönosen in de toekomst verder te verkleinen en voorbereid te zijn op een eventuele uitbraak, ook in Nederland. Een leven zonder risico op zoönosen bestaat niet. Bij keuzes voor maatregelen moeten dan ook proportionele afwegingen worden gemaakt tussen de verschillende beleidsdoelen voor onder andere klimaat, biodiversiteit en dier- en volksgezondheid.

U noemt in relatie tot Nederland als zoönosehotspot het grote aantal transportbewegingen van mens en dier dat voortvloeit uit onze handel, doorvoer en export. Zal dit aantal transportbewegingen toenemen als gevolg van handelsverdragen?

In de Europese regelgeving zijn verschillende eisen opgenomen voor de intracommunautaire en internationale handel (invoer uit derde landen) van levende dieren die bijvoorbeeld zien op de borging van gezondheid. Het doel is om de verspreiding van dierziekten, waaronder zoönosen, bij landbouwhuisdieren (en andere dieren) te voorkomen. Vanuit het perspectief van dierenwelzijn zet Nederland zich al in voor het verminderen van lange afstandstransporten van landbouwhuisdieren. Voor de aankomende herziening van de Europese transportverordening pleit Nederland samen met een aantal gelijkgestemde lidstaten voor een verbod op lange transporten van onder andere jonge kalveren die bestemd zijn voor de kalverhouderij. De gevolgen die handelsverdragen op het aantal transportbewegingen hebben is niet bekend.

Ziet u zoönoserisico behalve als een Environmental, Social and Governance (ESG) risico ook als een puur financieel risico voor banken en verzekeraars? Antibioticaresistentie viel buiten de taakopdracht aan de Expertgroep zoönosen, die onder voorzitterschap stond van de heer Bekedam. Ziet u hierin een risico voor banken en verzekeraars?

Het onderscheid dat de PvdD-fractie maakt tussen ESG-risico's en pure financiële risico's voor banken en verzekeraars herken ik niet. Zoals ik aangaf in mijn eerdere beantwoording, verwacht ik in het algemeen van financiële instellingen dat zij allerhande ESG-factoren meenemen die

¹ Kamerstukken I 2021/22, 36 090, B, p. 32, 33.

mogelijk een materieel financieel risico vormen binnen hun leningportefeuille. Dit is de doelstelling van het prudentiële raamwerk. Risico's worden gemitigeerd middels het prudente raamwerk waarin voldoende rekenschap dient te worden gegeven aan sectorspecifieke risico's (zoals uitbraken met (zoönotische) ziektekiemen of antibioticaresistentie-problematiek).